32003L0026

KOMISIJAS DIREKTĪVA 2003/26/EK

(2003. gada 3. aprīlis),

ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/30/EK attiecībā uz komerciālo transportlīdzekļu ātruma ierobežošanas ierīcēm un izplūdes gāzu emisiju

(dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/30/EK (2000. gada 6. jūnijs) par Kopienā izmantotu komerciālo transportlīdzekļu tehniskām pārbaudēm uz ceļiem ([1]), jo īpaši tās 8. pantu,

tā kā:

(1) Direktīva 2000/30/EK attiecas uz tiesisku regulējumu komerciālo transportlīdzekļu tehnisko pārbaužu veikšanai uz ceļiem neatkarīgi no tā, vai tie pārvadā pasažierus vai kravu. Atbilstoši šai direktīvai, dalībvalstīm jāpapildina ikgadējā tehniskā apskate ar negaidītām komerciālo transportlīdzekļu parku reprezentējošas daļas pārbaudēm uz to ceļiem katru gadu.

(2) Uz tehniskās apskates jomu attiecas Padomes Direktīva 96/96/EK (1996. gada 20. decembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm ([2]), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2001/11/EK ([3]), kas attiecas uz regulāru tehniskās apskates veikšanu, un ar Direktīvu 2000/30/EK, ko piemēro smago komerciālo transportlīdzekļu tehniskajām pārbaudēm uz ceļiem. Abās direktīvās tehniskos pielāgojumus veic viena un tā pati komiteja un vienā un tajā pašā kārtībā.

(3) Direktīva 96/96/EK ir tikusi grozīta, nosakot stingrākas emisijas robežas dažu kategoriju mehāniskajiem transportlīdzekļiem un ātruma ierobežošanas ierīču funkcionālo pārbaudi smagajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem. Lai būtu viendabība ar minēto direktīvu, arī Direktīva 2000/30/EK jāpielāgo tā, lai iekļautu tajā jaunus tehniskos noteikumus, sevišķi iekļaujot iebūvētas diagnostikas sistēmas (*OBD*) un ātruma ierobežošanas ierīces tehnisko pārbaužu uz ceļiem darbības jomā. Ir vajadzīgs arī atjaunināt Direktīvu 2000/30/EK (kopā ar Direktīvu 96/96/EK), lai iekļautu tajās pārskatītās emisijas testēšanas robežvērtības dažu kategoriju mehāniskajiem transportlīdzekļiem.

(4) Šīs direktīvas noteikumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Direktīvas 96/96/EEK 8. pantu izveidotā Komiteja pielāgošanai tehnikas attīstībai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2000/30/EK I un II pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2004. gada 1. janvārim nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver norādi uz šo direktīvu vai šādu norādi pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda norāde.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā 20. dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2003. gada 3. aprīlī

Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja vietniece
Loyola DE PALACIO

([1]) OV L 203, 10.8.2000., 1. lpp.
([2]) OV L 46, 17.2.1997., 1. lpp.
([3]) OV L 48, 17.2.2001., 20. lpp.

PIELIKUMS

Direktīvas 2000/30/EK I un II pielikumā izdara šādus grozījumus.

1. Direktīvas I pielikuma 10. punkta k) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

"k) ātruma ierobežošanas ierīce (uzstādīšana un darbība)".

2. Direktīvas II pielikumu groza šādi.

— Pielikuma 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. **Īpaši nosacījumi attiecībā uz izplūdes gāzu emisijām**

2.1. *Mehāniskie transportlīdzekļi, kas aprīkoti ar dzirksteļaizdedzes (benzīna) motoriem*

a) Ja izplūdes gāzu emisiju nekontrolē ar uzlabotu emisijas kontroles sistēmu, piemēram, trīskomponentu katalītisko neitralizatoru, ko kontrolē ar lambda zondi, tad veic:

1. Vizuālo apskati izplūdes sistēmai, lai pārbaudītu, vai tā ir pilnīga, apmierinošā stāvoklī un vai tai nav noplūžu.

2. Vizuālo apskati ikvienai emisijas kontroles iekārtai, kuru uzmontējis ražotājs, lai pārbaudītu, vai tā ir pilnīga, apmierinošā stāvoklī un vai tai nav noplūžu.

Pēc pietiekami ilgas motora kondicionēšanas (ņemot vērā transportlīdzekļa ražotāja ieteikumus) oglekļa oksīda (CO) saturu izplūdes gāzēs mēra, kad motors strādā brīvgaitā (bez slodzes).

Maksimālā pieļaujamā CO koncentrācija izplūdes gāzēs ir tāda, kādu noteicis transportlīdzekļa ražotājs. Ja šī informācija nav pieejama vai arī ja dalībvalstu kompetentās iestādes nolemj neizmantot to kā atsauci, tad CO saturs nedrīkst pārsniegt:

i) transportlīdzekļiem, kas reģistrēti vai pirmoreiz nodoti ekspluatācijā laika posmā starp dienu, kad dalībvalstis noteica, ka transportlīdzekļiem jāatbilst Direktīvas 70/220/EEK (*) noteikumiem, un 1986. gada 1. oktobri: CO – 4,5 tilpuma procentus;

ii) transportlīdzekļiem, kas reģistrēti vai pirmoreiz nodoti ekspluatācijā pēc 1986. gada 1. oktobra – 3,5 tilpuma procentus.

b) Ja izplūdes gāzu emisiju kontrolē ar uzlabotu emisijas kontroles sistēmu, piemēram, trīskomponentu katalītisko neitralizatoru, ko kontrolē ar lambda zondi, tad veic:

1. Vizuālo apskati izplūdes sistēmai, lai pārbaudītu, vai tā ir pilnīga, apmierinošā stāvoklī un vai tai nav noplūžu.

2. Vizuālo apskati ikvienai emisijas kontroles iekārtai, kuru uzmontējis ražotājs, lai pārbaudītu, vai tā ir pilnīga, apmierinošā stāvoklī un vai tai nav noplūžu.

3. Transportlīdzekļa emisijas kontroles sistēmas efektivitātes noteikšanu, mērot lambda vērtību un CO saturu izplūdes gāzēs saskaņā ar 4. iedaļu vai procedūrām, kuras ir ieteikuši ražotāji un kuras ir apstiprinātas tipa apstiprināšanas laikā. Katras pārbaudes gadījumā motors ir sagatavots atbilstoši transportlīdzekļa ražotāju ieteikumiem.

4. Pa izplūdes cauruli izvadīto izmešu robežvērtības

Maksimālā pieļaujamā CO koncentrācija izplūdes gāzēs ir tāda, kādu noteicis transportlīdzekļa izgatavotājs. Ja šī informācija nav pieejama, tad maksimālais pieļaujamais CO saturs nedrīkst pārsniegt:

i) Mērot motora brīvgaitas režīmā:

Maksimālais pieļaujamais CO saturs izplūdes gāzēs nedrīkst pārsniegt 0,5 tilpuma procentus, bet tiem transportlīdzekļiem, kuru tips apstiprināts ar atbilstošām robežvērtībām, kas minētas tabulas A vai B rindiņā, kas sniegta I pielikuma 5.3.1.4. punktā Direktīvā 70/220/EEK, kas grozīta ar Direktīvu 98/69/EK (**) vai turpmākajiem grozījumiem, maksimālais CO saturs nedrīkst pārsniegt 0,3 tilpuma procentus. Ja atbilstība Direktīvai 70/220/EEK, kura grozīta ar Direktīvu 98/69/EK, nav iespējama, tad iepriekš minētos noteikumus piemēro transportlīdzekļiem, kuri reģistrēti vai pirmoreiz nodoti ekspluatācijā pēc 2002. gada 1. jūlija.

ii) Mērot tad, kad motors darbojas ar lielu brīvgaitas ātrumu (bez slodzes), pie motora apgriezienu skaita vismaz 2000 min^{-1}:

CO saturs: maksimāli 0,3 tilpuma procenti, bet tiem transportlīdzekļiem, kuru tips apstiprināts ar atbilstošām robežvērtībām, kas minētas tabulas A vai B rindiņā, kas sniegta I pielikuma 5.3.1.4. punktā Direktīvā 70/220/EEK, kas grozīta ar Direktīvu 98/69/EK vai turpmākajiem grozījumiem, maksimālais CO saturs nedrīkst pārsniegt 0,2 tilpuma procentus. Ja atbilstība Direktīvai 70/220/EEK, kura grozīta ar Direktīvu 98/69/EK, nav iespējama, tad iepriekš minētos noteikumus piemēro transportlīdzekļiem, kuri reģistrēti vai pirmoreiz nodoti ekspluatācijā pēc 2002. gada 1. jūlija.

Lambda: 1 ± 0,03 vai saskaņā ar ražotāja specifikācijām.

iii) Mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar iebūvētām diagnostikas sistēmām (*OBD*) saskaņā ar Direktīvu 70/220/EEK (kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/69/EK un saskaņā ar turpmākajiem grozījumiem), dalībvalstis alternatīvi i) punktā noteiktajai pārbaudei drīkst noteikt izplūdes sistēmas darbības pareizību, attiecīgi nolasot *OBD* ierīces rādījumu un vienlaicīgi pārbaudot *OBD* sistēmas darbības pareizību.

2.2. *Mehāniskie transportlīdzekļi, kas aprīkoti ar dzirksteļaizdedzes motoriem (dīzeļmotoriem)*

a) Izplūdes gāzu dūmainība brīvā paātrinājuma laikā (bez slodzes no brīvgaitas stāvokļa līdz atslēgšanās ātrumam) jāmēra, kad pārnesumkārbas svira atrodas neitrālā pozīcijā un kad ir ieslēgts sajūgs.

b) Transportlīdzekļa iepriekšēja sagatavošana:

1. Transportlīdzekļus var pārbaudīt bez iepriekšējas sagatavošanas, taču drošības apsvērumu dēļ jāpārbauda, vai motors ir silts un vai tā mehāniskais stāvoklis ir apmierinošs.

2. Izņemot d) apakšpunkta 5. daļā minēto, nevienu transportlīdzekli nenoraida, ja vien nav veikta iepriekšēja sagatavošana atbilstīgi turpmāk minētajām prasībām:

i) Motors ir pilnīgi silts, ja tā eļļas temperatūra, kas eļļas līmeņa dziļummēra atverē ir izmērīta ar zondi, ir vismaz 80 °C, vai arī ierastā darba temperatūrā, ja izmērītā temperatūra ir zemāka, un līdzvērtīgai jābūt motora bloka temperatūrai, kas noteikta pēc infrasarkanā starojuma līmeņa. Ja transportlīdzekļa konfigurācijas dēļ šis mērījums nav iespējams, motora normālu darba temperatūru var panākt ar citiem līdzekļiem, piemēram, darbinot motora dzesējošo ventilatoru.

ii) Izplūdes sistēmu iztīra, izmantojot vismaz trīs brīvā paātrinājuma ciklus vai kādu līdzvērtīgu metodi.

c) Testa metode:

1. Ikvienas ražotāja uzmontētās emisijas kontroles iekārtas vizuālā apskate, lai pārbaudītu, vai tā ir pilnīga, apmierinošā stāvoklī un vai tai nav noplūžu.

2. Pirms katra brīvā paātrinājuma cikla sākšanas motoram un jebkuram uzstādītajam turbokompresoram jādarbojas brīvgaitā. Tas nozīmē, ka lieljaudas dīzeļmotoru gadījumā pēc gāzes pedāļa atlaišanas jānogaida vismaz 10 sekundes.

3. Katra brīvā paātrinājuma cikla sākšanai gāzes pedālis pilnībā jānospiež ātri un vienmērīgi (ne ilgāk kā vienā sekundē), bet bez spēka, lai no augstspiediena sūkņa panāktu maksimālo padevi.

4. Katra brīvā paātrinājuma cikla laikā motors pirms gāzes pedāļa atlaišanas sasniedz atslēgšanās ātrumu vai — transportlīdzekļiem ar automātisko pārnesumkārbu — ražotāja norādīto ātrumu, vai arī, ja šie dati nav pieejami, tad divas trešdaļas no atslēgšanās ātruma. To var pārbaudīt, piemēram, kontrolējot motora ātrumu vai paredzot pietiekamu laiku starp pirmo gāzes pedāļa nospiešanu un atlaišanu, kas I pielikuma 1. un 2. kategorijas transportlīdzekļiem ir vismaz divas sekundes.

d) Robežvērtības:

1. Koncentrācijas līmenis nedrīkst pārsniegt līmeni, kas norādīts uz plāksnītes saskaņā ar Padomes Direktīvu 72/306/EEK (***).

2. Ja šī informācija nav pieejama vai arī ja dalībvalstu kompetentās iestādes nolemj neizmantot to kā atsauci, tad koncentrācijas līmenis nedrīkst pārsniegt to līmeni, kuru noteicis ražotājs vai arī absorbcijas koeficienta robežvērtības, kuras ir šādas:

Maksimālais absorbcijas koeficients:

— dīzeļmotoriem bez turbopūtes = 2,5 m^{-1},

— dīzeļmotoriem ar turbopūti = 3,0 m^{-1}

— 1,5 m^{-1} robežvērtību piemēro turpmāk minētajiem transportlīdzekļiem, kuru tips apstiprināts ar atbilstošām robežvērtībām, kuras norādītas:

a) tabulas B rindiņā, kas sniegta I pielikuma 5.3.4.1. punktā Direktīvā 70/220/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/69/EK — (Mazjaudas transportlīdzekļu dīzeļmotori — Euro 4);

b) tabulu B1 rindiņā, kas sniegtas I pielikuma 6.2.1. punktā Direktīvā 88/77/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 1999/96/EK — (Lieljaudas transportlīdzekļu dīzeļmotori — Euro 4);

c) tabulu B2 rindiņā, kas sniegtas I pielikuma 6.2.1. punktā Direktīvā 88/77/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 1999/96/EK — (Lieljaudas transportlīdzekļu dīzeļmotori — Euro 5);

d) tabulu C rindiņā, kas sniegtas I pielikuma 6.2.1. punktā Direktīvā 88/77/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 1999/96/EK — (Lieljaudas transportlīdzekļi — EEV);

vai robežvērtības Direktīvas 70/220/EEK jaunākajos grozījumos, kura grozīta ar Direktīvu 98/69/EK, vai robežvērtības Direktīvas 88/77/EEK jaunākajos grozījumos, kura grozīta ar Direktīvu 1999/96/EK, vai līdzvērtīgi lielumi, ja tiek lietota tāda iekārta, kas atšķiras no tās, kura tika lietota EK tipa apstiprināšanā.

Ja atbilstība I pielikuma 5.3.1.4. punktam Direktīvā 70/220/EEK, kura grozīta ar Direktīvu 98/69/EK, vai I pielikuma 6.2.1. punktam Direktīvā 88/77/EEK, kura grozīta ar Direktīvu 1999/96/EK, nav iespējama, tad iepriekš minētos noteikumus piemēro transportlīdzekļiem, kuri reģistrēti vai pirmoreiz nodoti lietošanā pēc 2008. gada 1. jūlija.

3. Transportlīdzekļi, kas reģistrēti vai pirmoreiz nodoti ekspluatācijā līdz 1980. gada 1. janvārim, ir atbrīvoti no šīm prasībām.

4. Transportlīdzekļus noraida tikai tad, ja pēdējo triju brīvā paātrinājuma ciklu vidējais aritmētiskais pārsniedz robežvērtību. To var aprēķināt, neievērojot mērījumus, kuri būtiski atšķiras no izmērītā vidējā vai arī no citu statistisko aprēķinu rezultāta, kurā ņem vērā mērījumu izkliedi. Dalībvalstis var ierobežot testa ciklu skaitu.

5. Nevajadzīgas testēšanas novēršanai dalībvalstis, paredzot to kā izņēmumu no 2.2. punkta d) apakšpunkta 4. daļas noteikumiem, var noraidīt tādus transportlīdzekļus, kuru izmērītās vērtības lielumi mazāk nekā pēc trīs brīvā paātrinājuma cikliem vai pēc 2.2. punkta b) apakšpunkta 2. daļas ii) apakšdaļā minētā attīrīšanas cikla (vai tam līdzvērtīga) būtiski pārsniedz robežvērtības. Lai līdzīgi novērstu nevajadzīgu testēšanu, dalībvalstis, paredzot to kā izņēmumu no 2.2. punkta d) apakšpunkta 4. daļas noteikumiem, var apstiprināt transportlīdzekļus, kuru izmērītās vērtības mazāk nekā pēc trim brīvā paātrinājuma cikliem vai pēc 2.2. punkta b) apakšpunkta 2. daļas ii) apakšdaļā norādītajiem tīrīšanas cikliem ir daudz zemākas nekā robežvērtības.

2.3. *Testa aprīkojums*

Transportlīdzekļa emisijas pārbauda, izmantojot iekārtas, kas paredzētas, lai precīzi noteiktu, vai robežvērtības atbilst noteiktajām vai tām, kuras norādījis ražotājs.

(*) OV L 76, 9.3.1970., 1. lpp.
(**) OV L 350, 28.12.1998., 1. lpp.
(***) OV L 190, 20.8.1972., 1. lpp."

— Pievieno šādu jaunu 3. punktu:

"3. **Īpaši nosacījumi, kas attiecas uz ātruma ierobežošanas ierīcēm**

— ja iespējams, pārbaudīt, vai ātruma ierobežošanas ierīce ir uzmontēta tā, kā to prasa Padomes Direktīva 92/6/EEK (*),

— pārbaudīt ātruma ierobežošanas ierīces plāksnes derīgumu,

— gadījumā, ja ir iespējams, pārbaudīt, vai nav bojātas ātruma ierobežošanas ierīces plombas un, vajadzības gadījumā, visi citi līdzekļi, kuri paredzēti savienojumu aizsardzībai pret negodīgām manipulācijām,

— gadījumā, ja ir iespējams, pārbaudīt, vai ātruma ierobežošanas ierīce neļauj Direktīvas 92/6/EEK 2. un 3. pantā minētajiem transportlīdzekļiem pārsniegt norādītos lielumus.

(*) OV L 57, 2.3.1992., 27. lpp."